1857. No. 84.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 20 OCTOBER.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

PETERSBURG, 16 October.

De scheepsdivisie, bestemd tot versterking der russische marine in de chinesche wateren, is den 30sten van Kroonstad uit in zee gestoken. Deze divisie, onder bevel van den kapitein Kusnetzoff, bestaat uit 3 korvetten en drie stoomklippers, te zamen met 48 kanonnen en 800 man. Binnen eenige dagen zal zij door een fregat van 46 kanonnen, *Askold*, met eene bemanning van 450 koppen en 25 officieren of kadetten gevolgd worden.

— Men verneemt, dat den op het Ladogameer aanwezige schepen een belangrijk onheil is wedervaren: dat van de 817 op dat vaarwater ten anker liggende bodems 39 zijn verbrand, 131 zijn gezonken en 91 min of meer beschadigd, en dat het daardoor te weeg gebragt nadeel op 300,000 zilveren roebels werd begroot.

PARIJS, 16 October.

Men verneemt thans in staat te zijn iets geloofwaardigs betreffende het protest van Oostenrijk en Engeland in de aaangelegenheid der verkiezingen in de Donau-Vorstendommen te kunnen melden. Het protest, dat door oostenrijksche bladen werd te berde gebragt en dat door andere oostenrijksche bladen werd tegengesproken, bepaalt zich tot eene nota van den oostenrijkschen commissaris aan den heer v. Prokesch, waarin alle voorgegevene onregelmatigheden in de kiezerslijsten opgesomd worden. De heer v. Prokesch heeft de Porte kennis gegeven van dit dokument en men zal het aan het parijsche congres overleggen, dat in laatste instantie over deze kwestie zal beslissen. Zoodra de kwestie der Vorstendommen definitief geregeld zal zijn, zal men de aangelegenheid van het Suez-kanaal weder ter sprake brengen en deze op officiële wijze ter goedkeuring aan de Porte overleggen.

— Volgens een onlangs geslotene overeenkomst, zal het russische eskader, dat naar China bestemd was en in den laatsten tijd nog versterkt is (men zie het berigt hierboven uit Petersburg), nu gemeenschappelijk met de fransche en engelsche eskaders tegen het Hemelsche rijk opereren. Welligt dat dit een der gevolgen der conferentie te Stuttgart is en dat men het zoo geheel en al niet mis had, toen men beweerde, dat Keizer Napoleon aldaar aan eene toenadering tusschen Engeland en Rusland gewerkt heeft. Voorloopig zijn de europesche Mogendheden van de blokkade der haven en der rivier van Canton officieel verwittigd.

— Eindelijk behelzen de berigten uit Spanje iets nieuws mede aangaande de ministeriële crisis. De *Gaceta* behelst namelijk het ontslag van alle de ministers. De generaal Armero is benoemd tot minister president; hem is gelijktijdig de portefeuille van oorlog opgedragen. De namen zijner ambtgenooten zijn nog onbekend. Voorloopig is aan zeven onder-secretarissen van staat den rang van minister toegekend, en zullen zij dus het algemeen raderwerk van den staat in gang houden, tot aan de aankomst des heeren Mon, die Rome bereids verlaten heeft, om zich naar Madrid te begeven. De vermoedelijke optreding des heeren Mon als minister, heeft eenige sensatie gemaakt, vooral ter beurze, omdat men zich daar te goed herinnert welke enorme koersveranderingen zijne vroegere aftreding als minister van finantien heeft te weeg gebragt. — Tot gouverneur van Madrid is de heer Barmudes de Castro benoemd.

LONDEN, 16 October.

De tijdingen uit Indie hebben een gunstigen indruk gemaakt. Vergeleken met de door de voorlaatste mail ontvangene, kan men, hoewel er weinige wezenlijke verandering in de stand van zaken is gekomen, die weinige verandering toch gunstig noemen. In de gegeven omstandigheden is dit het gunstigste wat men verwachten kan; het *statu quo* is geheel in ons voordeel; want de berigten, met deze mail ontvangen, zijn juist verzonden op het oogenblik dat de eerste versterkingen aankwamen, en in de tweede helft van September kan men rekenen, dat 20 à 30 duizend manschappen zullen zijn aangekomen, en dan eerst kan er verandering in den toestand komen, welke ontwijfelbaar in het voordeel der Engelschen moet zijn, daar hunne zwakke strijdkrachten nu reeds voldoende zijn om zich te handhaven. Zoodra men aanvallender wijze kan te werk gaan, is de overwinning en de uitslag niet meer ontwijfelbaar.

Men verneemt nog uit de ontvangen berigten, dat de engelsche troepen zich den 30 Augustus voor Delhi hebben meester gemaakt van eenige buitenwerken des vijands, en dat de soldaten vurig het oogenblik te gemoet zien om aanvallenderwijs te werk te gaan. De rebellen begonnen onderling in de stad te vechten en de Koning moet een geheimen bode hebben afgezonden met aanbod aan de onzen om zich over te geven, op voorwaarde, dat hij hersteld werd in de positie, welke hij voor den opstand bekleedde.

De *Advertiser* zegt de verzekering te kunnen geven, dat van de geruchten van een geschil tusschen lord Canning en sir Colin Campbell, geen woord waar is. Een schrijven van lord Canning aan den heer Vernon Smith, met de laatste mail ontvangen, moet met veel achting en warmte van den opperbevelhebber spreken.

Volgens de parijsche *Pays* heeft sir Colin Campbell, zijn hoofdkwartier te Allahabad gevestigd.

Berigten uit Calcutta spreken er van dat te Singapore eene zamenzwering was ontdekt onder de indische misdadigers.

Brieven uit Calcutta melden, dat de Koning van Oude, die door de Engelschen gevangen gehouden wordt, gevaarlijk ziek is. Reeds zijn er velen, die, hoewel de voorzorgsmaatregelen der Regering goedkeurende, hem voor onschuldig beginnen te houden. Gelijk men weet houdt men er het algemeen voor, dat de opstand van de Mahomedanen is uitgegaan en hebben deze dan ook allerlei intrigues aangewend, om de Hindoes daarin mede te slepen. Thans beginnen de laatste reeds in te zien, dat zij de dupen der eersten zijn en dat hunne godsdienst meer gevaar loopt onder de muzelmansche heerschappij dan onder die der Engelschen. Ook hebben er zich dan reeds geschillen tusschen de twee godsdienstige partijen geopenbaard, zoowel te Delhi als op andere plaatsen. Te Bohilcunde, waar de Mahomedanen eene koe hadden gedood, is men handgemeen geraakt en heeft ten slotte het hoofd der Hindoes met zijne volgelingen, de Mahomedanen aan hun lot overgelaten.

— Tot beter verstand van de vreemdluidende indische eigennamen diene het volgende: Vele namen van steden gaan uit op pur, poor of pore, hetwelk stad beteekent, zoo als Nagpore (de stad der slangen). Ook de uitgang abad en putam beteekent stad, zoo als Hyderabad (de stad van Hyder), Seringapatam (de stad van Seringa, eene indische godheid), Allahabad (de stad van Allah of God), Pendschap (de Engelschen zeggen Punjaub) beteekent het land der 5 rivieren, en Doab heet eene landstreek tusschen 2 rivieren.

— De wel-eerw. heer Ritchie, te Dundee, heeft in den loop zijner bidstondpredikatie als voorbeelden van den verschrikkelijken staat van zaken in Indie aangevoerd, dat een heer in dezen omtrek 22 bloedverwanten binnen den tijd van 6 weken in Indie had verloren en dat van eene andere familie van 13 leden slechts 1 is overgebleven.

— De *Times* behelst een artikel tot geruststelling van hen, die de tegenwoordige geldcrisis als van groot bezwaar beschouwen. Het blad vangt aan met eene verdere verhooging van het disconto, zelfs tot op 8 pCt., te voorspellen, als gevolg van den uitvoer van specie naar New-York en Azie, het laatste in verband met te Bombay en Calcutta steeds ongunstiger wordende wisselkoersen. Maar aan de andere zijde, zal men zoodra de paniek hersteld zal zijn, achtereenvolgens, zoowel uit Amerika als uit Californie goud zien aanvoeren tot een zoodanig aanmerkelijk bedrag, dat de tegenwoordige spanning daardoor geheel zal verdwijnen, te meer, daar ook Britsch-Indie reeds minder specie begint te vorderen. Er bestaat dus, volgens de *Times*, niets dat eenigen duur zou kunnen voorspellen aan de tegenwoordige crisis op de geldmarkt.

— Dingsdag jl. heeft op den spoorweg van Zuid-Wallis, nabij Port Talbot, een verschrikkelijk ongeluk plaats gegrepen, hetwelk wordt toegeschreven aan de onoplettendheid van het spoorwegpersoneel. Twee personentreinen reden in volle vaart tegen elkander, ten gevolge waarvan verscheiden rijtuigen verbrijzeld en al de daarin gezeten passagiers op eene vreeselijke wijze gekwetst werden; aan het behoud van velen wordt getwijfeld.

— Aan de Engelsche bank werd dezer dagen, bij het opmaken van de kas een deficit van £ 100 ontdekt. Men zocht den geheelen nacht, doch vergeefs. 's Morgens kwam een van de geëmploijeerden op het denkbeeld, dat men bij de verzending van eenige kisten geld naar Indie, de fout begaan had. Men spoedde zich onmiddellijk naar den telegraaf, en liet te Southampton vragen of eene boot van dien en dien naam nog niet in de haven lag? Het antwoord was: „Zij zal aanstonds het anker ligten." — „De boot moet nog niet vertrekken," luidde nu het bevel. Aan dien wensch werd voldaan. — „Heeft de boot kisten aan boord, zoo en zoo gemerkt?" — „Ja." — „Laat men die kisten wegen." — „Zij zijn gewogen, eene van de kisten is zóóveel zwaarder dan de andere." Het opgegeven gewigt kwam juist overeen met de zwaarte van 100 £. — „De boot kan vertrekken," luidde de laatste dépêche. En de bank van Engeland debiteerde de Indische Compagnie voor £ 100 meer, zonder dat men noodig had gehad op kisten te openen en binnen het tijdsverloop van minder dan een uur.

— Blijkens de berigten uit New-York van den 30 September jl. was de handels-crisis in de Vereenigde Staten tot eene voorbeeldelooze hoogte geklommen. Te New-Orleans was geladen katoen weder gelost, daar de daarvoor getrokken wissels niet konden worden geïncasseerd. Te Buffalo waren de magazijnen vol graan, hetwelk niet afgevoerd kon worden, terwijl geladen graanschippen in de haven bleven liggen, omdat er niemand te vinden was, die daarvoor de vrachtgelden en kanaalregten konde en wilde betalen. Meel werd verkocht voor eenen prijs in baar geld, welke te Londen of Liverpool eene winst van 25 shilling per vat zou opleveren. Te New-York waren in den laatsten tijd niet minder dan 270 bankroeten voorgevallen. Zoo de banken de betaling in specie niet staakten, zouden zij daarmede niet anders kunnen voortgaan dan door aan huizen, die een' gevestigden naam van soliditeit hadden, de middelen tot voldoening hunner verpligtingen te onttrekken. De zaak is dat de bevolking van de Vereenigde Staten in de uitbreiding harer ondernemingen en handelszaken de mate harer geldmiddelen een tiental jaren vooruit is geloopen. (Zie de *telegr.* berigten.)

— Dezer dagen is de zoogenaamde Koningin der heidenen bij Woodford overleden, in den ouderdom van 103 jaren; in den laatsten tijd genoot zij de ondersteuning van verscheidene liefdadige dames en van een oude-vrouwengesticht.

BERLIJN, 17 October.

De berigten nopens den gezondheidstoestand van Z. M. den Koning luiden hoe langer hoe gunstiger. Reeds heeft Z. M. het bed kunnen verlaten. Voortaan zal dan ook door de doctoren slechts een bulletin per dag worden uitgegeven. Vermits evenwel nog geruimen tijd verstrijken kan voor hij geheel hersteld is, heeft Z. M. krachtens de constitutie, den Prins van Pruissen met eene interimaire magt bekleed.

's GRAVENHAGE, 17 October.

Berigten uit Italie melden, dat Z. K. H. de Prins van Oranje ook op Sicilie en in Napels met de meeste onderscheiding is ontvangen. Na Palermo en den omtrek te hebben bezigtigd, heeft Z. K. H. zich naar Napels begeven, en aldaar, met de officieren van de *Wassenaar* en de *Groningen*, eene gala-voorstelling in den schouwburg San Carlo bijgewoond. Z. K. H. is vervolgens door den graaf d' Aquila, 's Konings broeder, met een stoomvaartuig, afgehaald om Z. M. den Koning der Beide Sicilien te Gaëta een bezoek te brengen. De Prins is door den Koning zeer minzaam ontvangen, welke Vorst hem bij die gelegenheid het Groot-Kruis van de Ferdinands-orde heeft opgedragen. Van Napels dacht de Prins naar Messina te verzeilen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de voorzitter kennis gegeven, dat zijn ingekomen: een wetsontwerp tot wijziging van art. 32 der wet van 9 Mei 1856 (*Staatsblad* no. 124), betreffende de burgerlijke pensioenen; en een wetsontwerp tot vaststelling der begrooting van de Algemeene Landsdrukkerij; — dat de afdeelingen hebben onderzocht de wetsontwerpen: 1°. betrekkelijk de nationale militie; 2°. tot vaststelling der begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen; 3°. tot vaststelling der begrooting van het burgerlijk pensioenfonds; 4°. tot voorziening in de finantiële belangen van Haarlemmermeer; 5°. betrekkelijk den aanleg van spoorwegen; — over welke wetsontwerpen de rapporteurs zijn benoemd; en wel voor dat onder 5, de heeren: van Bosse, Delprat, Hengst, Dirks en Storm van 's Gravesande.

De Kamer heeft voorts beslist, dat op aanstaanden dingsdag, des voormiddags ten 11 ure, de wetsontwerpen, vermeld onder nos. 2 en 3, waaromtrent de eindverslagen werden uitgebragt, achtereenvolgens in behandeling zullen genomen worden, nadat vooraf overgegaan zal zijn tot de benoeming van ambtenaren ter griffie, omtrent welke eene voordragt door de huishoudelijke commissie der Kamer aan de leden is rondgedeeld.

— Gisteren heeft het Prov. Geregtshof van Zuid-Holland uitspraak gedaan in de zaak der 22 Maleijers. Bij het arrest, waarvan de voorlezing 2¼ uur heeft geduurd, heeft het Hof, wat betreft de beschuldiging van poging tot moedwilligen doodslag jegens den serang Sidin, overwogen, dat het wel is gebleken, dat deze beschuldigde den kapitein een pistool op de keel heeft gezet en den haan daarvan heeft afgetrokken, maar dat het tevens is gebleken, dat dit pistool, in den staat, in welken het was, niet heeft kunnen afgaan, en de kapitein het leven daardoor niet heeft kunnen worden benomen, weshalve er wel eene poging tot doodslag is aangewend, doch dat deze niet tot een begin van uitvoering is overgeslagen, en is de serang van dit punt vrijgesproken.

Ten aanzien van het derde punt, te weten, de aangewende poging om den kapitein over boord te werpen, heeft het Hof overwogen, dat ook deze beschuldiging tegen den serang, den tandil en den 4den der beschuldigden, niet voldoende is bewezen. Gelijke uitspraak is gevolgd, ten aanzien van de aanklagt tegen den tandil Pa Seno, ter zake van het verwonden van den stuurman Barends.

Het aangevoerde, als of de wet van 7 Mei 1856 omtrent de huishouding en de tucht op de koopvaardijschepen niet van toepassing zoude moeten worden geacht, is door het Hof afgewezen, op grond, dat die wet reeds den eersten Julij van dat jaar te Rotterdam verbindend is geweest, en de aangeklaagden den 7den daaraanvolgende daar ter stede zijn aangemonsterd. — Evenmin heeft het Hof doen gelden de bewering, dat de aangeklaagden zich zouden hebben bevonden in een toestand van *mata-glap*, gelijk staande aan *furor transitorius*, en alzoo in den staat van *démence*, in art. 64 van den c. p. aangewezen, weshalve hun niets van het door hen bedrevene zou kunnen worden toegerekend.

Eindelijk is de procureur-generaal niet-ontvankelijk verklaard in zijne vordering tot schuldigverklaring en veroordeeling van al de beschuldigden ter zake: 1°. van desertie van boord en 2°. van diefstal der scheepsbarkas, en heeft het Hof, de 1ste en 3de beschuldigden, Sidin, de serang, en Pa Seno, beiden veroordeeld tot een confinement in een tuchthuis ieder van vijf jaren; de 4de, Kasidin, en de 11de, Klaas Ledesma, tot eene correctionele gevangenisstraf, ieder van drie jaren; worden le deze vier schuldigverklaarden verwezen ieder voor het geheel in de kosten der procedure ten behoeve van den Staat, des noods invorderbaar bij lijfsdwang; —

met bevel, dat een extract van 's Hofs veroordeelend arrest zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage en Rotterdam, ter plaatse alwaar zulks gebruikelijk is.

Wat al eindelijk de niet-schuldigverklaarden ee veroordeelden betreft, heeft het Hof, gelet op art. 210 van het wetboek van strafvordering, gelast, dat deze allen in vrijheid zullen worden gesteld, indien er geene redenen bestaan om hen langer gevangen te houden; de kosten der procedure, voor zooveel hen betreft, te dragen door den Staat.

Na het uitspreken van dit arrest geeft de voorzitter te kennen, dat op hem de taak berust aan de vier schuldigverklaarden en veroordeelden kenbaar te maken, dat de wet hun vergunt een termijn van drie vrije dagen, om zich te voorzien in cassatie, zoo zij vermeenen mogten daartoe termen te bestaan.

Nog eene aangename taak blijft hem over, om namelijk, als voorzitter, namens het Hof, aan de heeren tolken, die allen met zooveel ijver en naauwgezetheid hunne moeijelijke taak hebben volbragt, dank te zeggen voor hunne belangrijke diensten, zoowel aan de justitie als aan de beschuldigden bewezen. Evenzeer zegt hij namens het Hof, als voorzitter, opregten dank aan de heeren verdedigers, die allen op zoo uitmuntende wijze hunne taak hebben volbragt en die hij als voorzitter ambtshalve verpligt was hun op te dragen.

Hij vraagt ten slotte aan den procureur-generaal, of er ook redenen bestaan om de niet-schuldigverklaarden gevangen te houden, waarop de advocaat-generaal, mr. François, verklaart, dat zoodanige redenen inderdaad bestaan.

De voorzitter sluit hierop deze teregtzitting, die door een buitengewoon groot publiek, en waaronder onderscheidene hooggeplaatste personen, ministers, leden der Staten-Generaal enz., werd bijgewoond.

Naar men verneemt, hebben de vier gisteren veroordeelde Maleijers, zich in cassatie voorzien.

Aan het *Nieuw Amsterdamsch Handels- en Effectenblad* is van hier het volgende berigt: „Het O. M. moet de voorloopige bewaring der 18 Maleijers slechts hebben verlangd, omdat de vrijgesprokenen noch tehuiskomst, noch middelen van bestaan hebben, en de autoriteit wil trachten hun op de eene of andere wijze dienst op een koopvaardijschip te bezorgen".

Als een prijzenswaardigen karaktrek der Javanen — deelt hetzelfde blad nog mede — kunnen wij tevens met de meeste zekerheid mededeelen, dat geen der vrijgesprokenen zich één oogenblik in hunne vrijspraak hebben verheugd, maar daarentegen onophoudelijk hunne deelneming in het lot hunner vier minder gelukkige landgenooten hebben betuigd. Zeer naïf, maar zelfs den beschaafden Europeaan in menig opzigt beschamend, hebben zij zelfs gevraagd, of het niet mogelijk ware, dat de 16 jaren gevangenisstraf, waartoe vier hunner zijn veroordeeld, niet onder alle twee en twintig in dier voege konden worden verdeeld, dat ieder van hen een gelijk deel van de straf zou dragen.

AMSTERDAM, 18 October.

Donderdag werd voor het Prov. Geregtshof van Noord Holland een aanvang gemaakt met de pleidooijen in de zaak der stad Leyden tegen den Staat der Nederlanden, over den eigendom der Haarlemmermeer. Aanstaanden maandag, ten elf ure, zal de behandeling dezer zaak worden voortgezet.

— Van het Nieuwe Diep wordt dd. 17 dezer gemeld: Uit het wrak *Lutine*, liggende in de Vliegronden, is door de duikers geborgen: op 12 en 13 dezer: 1777 heele, 8 halve, 15 kwart, 1 achtste en 1 zestiende spaansche matten, 1 fransche kroon, 5 gouden doubloenen en 1 kwart dito, 12 louis d'or enkele en 1 dito dubbele; op 14 dezer: 376 heele, 3 halve en 4 kwart spaansche matten, 2 louis d'or en 2 gouden kwart doubloenen, en op 15 dezer: 538 heele, 4 halve, 4 kwart en 1 achtste spaansche matten, 1 louis d'or en 1 kwart gouden doubloen. Door het schoone weder begunstigd, wordt de berging verder voortgezet.

LEEUWARDEN, 19 October.

Het Provinciaal Geregtshof van Friesland heeft zaturdag jl., 's middags 12 uur, uitspraak gedaan in de zaak der vijf beschuldigden van den diefstal onder Aalzum of van medepligtigheid daaraan. Het Hof heeft de 1ste, 2de, 4de en 5de beschuldigden (Huberts, Hoogstra, IJbeltje van der Ploeg en de dochter van Huberts) schuldig verklaard aan het hun bij de akte van beschuldiging ten laste gelegde feit, doch niet voor wettig bewezen aangenomen, omtrent den 1sten beschuldigden, dat hij bij de heling van het gestolene kennis had gehad van de geweldpleging, en ten aanzien van den 2den besch., dat hij bij den diefstal wapenen bij zich had gedragen, en wijders jegens de 5de besch. verzachtende omstandigheden in aanmerking genomen. Zij zijn mitsdien veroordeeld: de 1ste tot 12 jaren, de 2de tot 15 jaren en de 4de tot 6 jaren tuchthuisstraf en de 5de tot 3 jaren correctioneele gevangenisstraf. Wat den 3den beschuldigde (Sijtzema) betreft, zoo heeft het Hof hem wegens gebrek aan wettig bewijs vrijgesproken, waarna hij, daar het openbaar ministerie zich daartegen niet verzette, terstond op vrije voeten is gesteld.

De voorlezing van het arrest duurde langer dan een uur. Eene ontzaggelijke menigte was daarbij tegenwoordig, terwijl honderden, die geen plaats meer in de zaal konden bekomen, buiten het paleis van justitie de uitspraak afwachtten.

Heden voormiddag stonden de personen van Huberts en zijne dochter op nieuw voor genoemd Hof, onder voorzitting van jhr. mr. H. M. Speelman Wobma, te regt, beschuldigd: de 1ste van diefstal, gepleegd in den nacht van den 11 op 12 Mei jl. in de bewoonde huizinge van de wed. Gerben Gerrits Oosterbaan, onder Blija, door twee personen, door middel van uitwendige braak en inklimming en met geweldoefening, na reeds te voren tot crimineele straffen te zijn veroordeeld geweest, en de 2de van medepligtigheid aan dien diefstal, door, met weten, een gedeelte van het gestolene te helen en te verbergen, zonder tijdens die heling kennis te hebben gedragen van de geweldoefening, waarmede de diefstal is gepleegd. — Ook deze misdaad werd door beide beschuldigden bij de instructie bekend, doch ter teregtzitting kwam de laatste daarvan terug. Door den 1sten beschuldigde werd als mede-dader opgegeven de persoon van Hoogstra voornoemd (die echter, in der tijd gehoord, alle schuld heeft ontkend en door de bestolene ook niet is kunnen worden herkend, daar de daders zwart waren gemaakt en momaangezigten voor hadden). Uit de akte van beschuldiging blijkt voorts, dat de 2de beschuldigde des vrijdags voor den diefstal (zoo als zij verklaarde, op order van haren vader en Hoogstra) bij den arbeider Jacob Jans van Boerum, onder Holwerd, aanwijzing heeft gevraagd van het huis der bestolene, of die vrouw alléén woonde, ook des nachts alléén was en of zij er goed bijzat.

Nadat het getuigen-verhoor was afgeloopen, nam de procureur-generaal, de heer mr. A. IJpeij, het woord en rekwireerde de schuldigverklaring der beschuldigden aan het hun ten last gelegde feit en veroordeeling van den 1sten tot tuchthuisstraf van 5—20 jaren, — met in acht neming van het bepaalde bij art. 208 van het wetboek van strafvordering, omtrent het letten op de reeds tegen hem uitgesproken gevangenisstraf, — en van de tweede tot tuchthuisstraf van 5—15 jaren. De verdediging van den 1sten werd daarop voorgedragen door den heer mr. E. Attema, en van de 2de door den heer mr. F. de Haan.

De uitspraak is bepaald op heden over 8 dagen, 's middags 12 uur.

— Zaturdag jl. heeft alhier ten Raadhuize plaats gehad de aanbesteding van:

a. het amoveren van de Potmargepijp, met het daarbij zijnde Paardenwad, het verwijden der doorvaart aldaar en het maken van nieuwe muurwerken, voor eene ijzeren draaibrug, met alle daaruit voortvloeijende werken; waarvan aannemer is geworden J. Ruding, mr. timmerman alhier, voor eene som van *f* 6900, en

b. het maken van eene ijzeren draaibrug, ter vervanging van de Potmargepijp; waarvan aannemer is geworden B. J. Bosch Gz., ijzergieter te Groningen, voor eene som van *f* 4352. Het geheele werk was begroot op eene som van *f* 11,500.

— Vrijdag namiddag jl. is eene diligence, die tot bijwagen diende voor de naa Groningen vertrekkende diligence van de stoomboot-reederij *Harlingen*, door het breken van een wiel, bij de Hoeksterpoort omgevallen, zonder dat echter eenig letsel aan de passagiers werd toegebragt.

— De bevolking in het huis van opsluiting en tuchtiging alhier, was op den 1 Julij ll. 567 personen, is gedurende het derde kwartaal vermeerderd met 41, en door ontslag en overlijden verminderd met 23, zoodat het totaal der bevolking op 1 October ll. was 585 personen.

— Uit Franeker wordt gemeld, dat zich bij den heer praesis van het collegie van H. H. diakenen der Herv. gemeente aldaar, in de laatst vorige week een onbekende heeft vervoegd, hem ter hand stellende de belangrijke som van *vier duizend guldens*, met verlangen, dat deze som zou worden gevoegd bij een daar te stellen fonds ten behoeve van het Diakonie-weeshuis aldaar. De onbekende gever, dus meldt men, smake de zelfvoldoening zijner edele daad en het gelukkige bewustzijn, dat zijne bijdrage krachtig zal medewerken om meer en meer een gunstig lot aan de dezer stichting toevertrouwde weezen te verzekeren.

— Zoo als in verschillende deelen van ons vaderland, heeft zich ook te Gorredijk eene afdeeling van het Metalen Kruis, onder de zinspreuk „*Broederschap*" gevestigd. Eene op den 10 October jl., daarover gehouden vergadering, is met een gewenschten uitslag bekroond geworden, daar het getal deelnemers toen reeds aanzienlijk groot is geworden. Het doel, om door onderlinge bijeenkomsten de oude volksgeest te doen herleven, was ook het streven van allen die daarbij waren opgekomen.

— Door Z. M. zijn o. a. verleend de volgende pensioenen, als aan: H. K. Parma, wed. van J. J. Kisses, in leven ontvanger der directe belastingen te Gorredijk, *f* 321; R. J. Moller, wed. IJ. K. Mulder, in leven commies der 1ste kl. bij 's Rijks belasting te Dokkum, *f* 309, en T. F. en E. S. Sickler, minderjarige weezen van wijlen J. Sickler, in leven landmeter der 1ste kl. bij het kadaster te Leeuwarden, onder voogdij van J. Sickler, *f* 120.

— De minister van financiën heeft bepaald, dat de patenten der sociteiten enz. niet meer moeten gesteld worden op naam van een' der directeurs, maar, even als die der naamlooze maatschappijen, moeten gebragt worden ten name dier sociëteiten zelve, met bijvoeging van den naam des directeurs, die de aangifte gedaan heeft.

Dezelfde minister heeft besloten, dat paarden, die den, bij art. 20 § 6 der wet op paarden, voor vrachtwagens gebezigd, bedoelden werktuigelijken arbeid hebben te verrigten, in de vijfde klasse kunnen worden gerangschikt, al zijn de betrekkelijke karren of vrachtwagens van veerkrachtige of rekkende ligchamen voorzien.

— Volgens een door de *Staats-Courant* medegedeelden staat, is de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) gedurende de maand September van dit jaar geweest als volgt: directe belastingen *f* 2,418,157.94¼, in- en uitgaande regten en scheepvaartregten *f* 418,561.18, accijnsen *f* 1,332,132.96, waarborg en belasting der gouden en zilveren werken *f* 23,570.29, indirecte belastingen *f* 1,143,076.52½, posterijen *f* 143,358.29, totaal *f* 5,478,857.19. Gedurende de maand September van het vorige jaar bedroeg die opbrengst *f* 5,288,948.44. De opbrengst der 9 eerste maanden van dit jaar bedraagt *f* 994,936.28 meer dan die gedurende hetzelfde tijdperk in 1856.

— De landbouw-kolonie Nederlandsch Mettray bij Zutphen, die sedert de oprigting ieder jaar door duizende belangstellenden bezocht werd, heeft ook weder dit afgeloopen saizoen vele bezoekers gelokt. Het aantal jongens bedraagt thans ruim 140, terwijl het aantal begunstigers dezer nuttige inrigting dagelijks toeneemt. Onlangs zijn 5 jongens, die den leeftijd bereikt hadden om de kolonie te verlaten, naar Zuid-Afrika vertrokken en tot heden heeft de directie nog geene redenen van ontevredenheid over één der vertrokkenen behoeven te hebben.

— Ll. dingsdag is te Zwolle publiek verkocht de havezathe *Schoonheten*, groot 600 bunders, voor de aanzienlijke som van *f* 201,365. De boomen alleen hebben *f* 48,000 opgebragt, welke door de koopers van den ondergrond tegen bijbetaling van 3 pCt. kunnen worden benaderd.

— Uit mededeelingen, dezer dagen in eene te Newport gehouden vergadering van het genootschap tot uitbreiding des Christendoms onder de Israëlieten gedaan, is onder anderen gebleken, dat het aantal der bekeerde Israëlieten uit alle klassen in Europa thans op ongeveer 10,000 geschat kan worden; dat zich onder 100 agenten des genootschaps 50 dezer bekeerlingen bevinden, en dat 60 geestelijken der gevestigde kerk in Engeland vroeger Israëlieten zijn geweest.

— Uit Petersburg wordt van den 6 dezer geschreven, dat het aldaar reeds winter begon te worden. Er heerscht veel koude en vorst, vergezeld van sneeuw.

BEGROOTING VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN.

De begrooting der inkomsten en uitgaven van de gemeente Leeuwarden, voor de dienst van 1858, den Raad in zijne vergadering van den 10 September ll. aangeboden en in die van den 12 October ll. door hem vastgesteld, bevat o. a. de volgende sommen:

INKOMSTEN.

Hoofdstuk I. Batig slot der rekening over 1856 . . . . *f* 6054.69.

Hoofdstuk II. Plaatselijke belastingen: *a.* opcenten op de grondbelastingen *f* 8350; *b.* opcenten op de personele belastingen *f* 15,765; *c.* plaatselijke directe belasting *f* 51,300; *d.* belasting op voorwerpen van verbruik: binnen- en buitenlandsch gedistilleerd, wijn, geslacht, turf, steenkolen, *f* 103,000; *e.* belasting op tooneelvertooningen, enz. *f* 480; *f.* opbrengst: van leges, van den tol, van het verlaat, van bruggen, veergelden, enz., van de waag, veemarktgelden, der begraafplaats, schoolgelden, enz. *f* 26,417; . . . . totaal *f* 205,312.

Hoofdstuk III. *a.* Huur of pacht van land of landgoederen *f* 7851; *b.* huur van huizen *f* 2693; *c.* idem van den stadstuin *f* 1050; *d.* idem van het grasgewas *f* 660; *e.* idem van den houthak *f* 100; *f.* opbrengst van visscherij en jagt *f* 68.50; *g.* idem van tollen *f* 805; *h.* idem van sluisgelden *f* 2208; *i.* idem van grondpachten en eeuwige renten *f* 506.91½; *j.* interessen van uitgezette kapitalen *f* 4845.50; . . . . totaal *f* 20,787.91½.

Hoofdstuk IV. Opbrengsten van verschillenden aard en toevallige baten: van de haardasch en vuilnis, puin, voor verstrekt drinkwater aan het garnizoen, voor stalling van kavalerie-paarden, enz. . . . . totaal *f* 8148.23.

Hoofdstuk V. Buitengewone ontvangsten, *memoria.*

Totaal der inkomsten . . . . *f* 240,302.83½.

UITGAVEN.

Hoofdstuk I Jaarwedden en presentiegelden: *a.* jaarwedden *f* 15,525; *b.* presentiegeld van de leden van den Raad *f* 500; . . . . totaal *f* 16,025.

Hoofdstuk II. Kosten van bestuur: *a.* kosten van licht, brand en bureaubehoeften, benoodigd voor het gemeentebestuur, *f* 2455; *b.* idem der stukken, die, ten behoeve der gemeente, geschreven of gedrukt worden *f* 1200; *c.* idem van schoonhouden enz. van het gebouw voor de vergadering van den Raad, enz. *f* 1100; *d.* idem van het aanleggen en bijhouden van de registers van den burgerlijken stand *f* 1600; *e.* idem der leggers en plans van het kadaster *f* 60; *f.* id. der bevolkingsregisters *f* 1475; *g.* idem der kiezerslijsten en van het uitoefenen der kiesverrigting *f* 120; *h.* idem kosten van abonnement op het Staatsblad, Provinciaalblad en aankoop van drukwerken *f* 366; *i.* diverse uitgaven, zegels van registers, reis- en verblijfkosten, uitgaven voor onderscheidene commissiën, advertentie-kosten, enz. *f* 1410; . . . . totaal *f* 9786.

Hoofdstuk III. *a.* Kosten van de zorg voor de plaatselijke wegen, straten, pleinen, vaarten en andere plaatselijke werken *f* 10,167, straatverlichting *f* 9700, zamen *f* 19,867; *b.* idem van het aanleggen en onderhouden der algemeene begraafplaats *f* 3050; *c.* idem onkosten en onderhoud van de waag *f* 3395.60; *d.* kosten van aanleg of verbetering van gemeentewegen, waterleidingen, straten, pleinen en grachten, gebouwen en werken en inrigtingen, nieuw brandspuithuisje *f* 800, steenenwal langs de nieuwe kade *f* 4000, slatting van de Potmarge *f* 3200, aanbouw van publieke secreten, enz. *f* 500, id. van publieke putten *f* 500, zamen *f* 9000; . . . . totaal *f* 35,387.60.

Hoofdstuk IV. Kosten van brandweer . . . . *f* 4079.50.

Hoofdstuk V. Kosten van het onderhoud der gemeente-eigendommen en de wegens die eigendommen verschuldigde lasten . . . . *f* 4875.

Hoofdstuk VI. *a.* Kosten der kamer van koophandel en fabrijken *f* 300; *b.* id. der plaatselijke gezondheidspolicie *f* 450; *c.* idem voor de zorg voor de openbare veiligheid *f* 12,316.64; *d.* idem van toezigt en van invordering van plaatselijke belastingen *f* 8755; . . . . totaal *f* 21,821.64.

Hoofdstuk VII. Uitgaven door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd: *a.* armwezen: subsidie aan de stads armenkamer *f* 30,293.30, id. aan de roomsch catholijke armenstaat *f* 3000, idem aan het nederlandsch israëlitisch armbestuur *f* 1000, idem aan het stads werkhuis *f* 1300, verplegingskosten in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid *f* 14,000, kosten van het burger-ziekenhuis *f* 4200, enz.; totaal *f* 58,956.30; *b.* onderwijs: stedelijk gymnasium *f* 6475, fransche kostscholen *f* 1750, nederduitsche scholen *f* 16,513, leermiddelen en schoolbehoeften *f* 2760, brandstoffen *f* 930, licht *f* 680, eereprijzen *f* 335, diverse uitgaven *f* 475, subsidie ten behoeve der nederlandsche israëlitische armenschool *f* 400, onderhoud en schoonmaken van schoollokalen *f* 2197, kosten der plaatselijke schoolcommissie *f* 400, idem van de stads teekenschool *f* 980, gymnastieschool, *memoria*, totaal *f* 33,895; *c.* militie *f* 3983; *d.* schutterij *f* 3775; *e.* uitkeeringen *f* 675; *g.* eeredienst *f* 6600; *h.* diverse uitgaven *f* 250; totaal *f* 108,136.30.

Hoofdstuk VIII. *a.* Renten en aflossingen van aangegane geldleeningen: renten *f* 11,760, aflossing *f* 13,000, totaal *f* 24,760; *b.* pensioenen, gratificatien en toelagen *f* 4951.40; . . . . totaal *f* 29,711.40.

Hoofdstuk IX. *a.* Kosten der door de gemeente gevoerde gedingen *f* 1000; *b.* aandeel in de kosten van het onderhoud van de Dillezijl, tolhekken en tolgaardorswoningen *f* 55; *c.* kosten van openbare vermakelijkheden *f* 1200 (met 8 tegen 6 stemmen is besloten, de som ad *f* 480, prijzen voor de harddraverijen in de kermis en bij de voorjaars paardenmarkt, met *f* 120 te verminderen); *d.* belegging van gelden in werkelijke schuld *f* 1000; . . . . totaal *f* 3255.

Hoofdstuk X. *Nihil*

Hoofdstuk XI. Onvoorziene uitgaven *f* 7200. Totaal der uitgaven *f* 240,152.44.

LEEUWARDEN, 19 October. Zelden werd eene inrigting, uit christelijke liefdegaven daargesteld, met gunstiger uitkomst achtervolgd, dan toen de commissie van toezigt op het godsdienstig onderwijs bij de nederduitsche hervormde gemeente alhier, door den kerkeraad daartoe gemagtigd, in het jaar 1850 eene genoegzame som bijeenzamelde, om op de oosterkade dezer stad een lokaal te stichten, in hetwelk door de predikanten der nederduitsche en waalsche hervormde gemeenten, gedurende het grootste gedeelte van het jaar, des dingsdags avonds, bijbellezingen voor minvermogenden gehouden worden. Deze eenvoudige onderwijzing heeft bij de mingegoeden en mingeoefenden nu reeds zeven jaren lang den grootsten bijval gevonden en mag geacht worden in eene langgevoelde behoefte op wenschelijke wijze te voorzien. Het ontbrak echter daarbij tot hiertoe aan de gelegenheid tot eene rigtige uitvoering van godsdienstig gezang. Die gelegenheid zal thans worden daargesteld door de edelmoedige tusschenkomst van den achtenswaardigen rustenden leeraar der nederduitsche hervormde gemeente, den weleerw. heer S. Crommelin, die aan bovengenoemde commissie het voornemen heeft bekend gemaakt, om in gemeld lokaal een doelmatig orgel te laten aanbrengen. Wij vernemen, dat met de uitvoering van dit voornemen door de Gebr. van Dam, orgelmakers alhier, reeds een begin is gemaakt. Deze mededeeling zal gewis door allen, die in der tijd tot de stichting van het gebouw der bijbellezing bijgedragen hebben, met genoegen en belangstelling vernomen worden, terwijl het den hooggeachten gever vernieuwde aanspraak verleent op de dankbare erkentenis van hen, die gewoon zijn van deze onderwijzing tot hunne godsdienstige stichting gebruik te maken.

— Te Oudeschoot is beroepen ds. H. D. Ouwersloot, predikant te Scherpenzeel.

— De commissie tot de zaken der protestantsche kerken in Neêrlands Oost- en West-Indie, noodigt alle predikanten uit, welke genegen mogten zijn, om te staan naar de betrekking van predikant in Nederlands Oost-Indie, vacant geworden door het pensioen, verleend aan ds. S. A. Budding, op de bekende voorwaarden, en tevens naar de betrekking van predikant op het eiland Aruba, met eene jaarwedde van *f* 2000. Men moet zich aanmelden bij den secretaris of president der commissie, zijnde de HH. G. Ruitenschild en dr. Timmers Verhoeven, te 's Gravenhage.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 19 October.

Uit New-York zijn berigten ontvangen, loopende tot den 8 dezer, waaruit men verneemt, dat de geldcrisis aldaar nog erger was geworden, zoodat op nieuw faillissementen van banken en handelshuizen hadden plaats gevonden. Geld werd steeds schaarscher en de fondsen bleven gedrukt. Katoen was sterk in prijs gedaald.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 19 October.

NEDERLAND	W. Schuld	2½ pCt.	62¼	RUSLAND	Obl. H. & C°	1798/1816	5 pCt.	103⅜
Dito	Dito	3 „	75	Dito	„ Dito	1828/1829	5 „	102¾
Dito	Dito	4 „	95$\frac{11}{16}$	Dito	„ Dito		4½ „	
Dito	Amort.Sijnd.	3½ „		Dito	„ Dito		4 „	84⅞
Dito	Hand-Maats.	4½ „	145¾	Dito	„ S. & C°.		4 „	84½
SPANJE	Obligatien	1½ „	25$\frac{1}{16}$	OOSTENRIJK	Metalliek		5 „	71½
Dito	Dito	3 „	41¾	Dito	Nationale		5 „	73$\frac{1}{16}$
Dito	Binnenl. 6/m.	3 „	36$\frac{9}{16}$	Dito	bet. Amst.		5 „	83⅞
PORTUGAL	Obligatien	3 „	43$\frac{3}{16}$	Dito			2½ „	36$\frac{9}{16}$

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 97¾, 6de serie 99, Portugal 3 pCt. (1856) 43⅛, Russ. Spoorw. Aand. *f* 74, Mexico 18⅛, Grenada 17¼, dito uitgestelde 5⅜, Ecuador, enkele 13$\frac{3}{16}$, onbepaalde 13¾, Venezuela 26⅛. De beurs was williger en sluit als voren.

PARIJS, 19 October. Rente 3 pCt. 66.95.

LONDEN, 19 October. Consols 88⅜. De Bank van Engeland heeft het disconto van 7 op 8 pCt. verhoogd, wegens goudverzendingen naar Amerika. — Engelsche Tarwe 1/ à 2/ lager dan ll. maandag, van vreemde was een ruimen aanvoer. — Boter (friesche) 118/, (groninger) 94/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 5833 Runderen, 224 Kalveren en 23,110 Schapen, waarvoor de stemming zeer flaauw was.

AMSTERDAM, 19 October. Rogge *f* 8 lager. — Koolzaad op 9 vat op November 73½ p. v., op April 78 p. v. — Raapolie, vliegend *f* 43¼, op November *f* 43½, op Mei *f* 44¼. Lijnolie, vliegend *f* 42¾, op November *f* 42½, op Mei *f* 40½.

LEEUWARDEN, 16 October. Boter *f* 52.50. Aanvoer 838 ¼, 234 ⅛ en 90 ⅛ vaten. Kaas *f* 28.50 à *f* 35. Aanvoer 8247 Ned. ponden. Veemarkt: 552 Runderen, als: 248 vette Koeijen *f* 90 à *f* 270, 70 melke *f* 70 à *f* 155. 21 vare *f* 65 à *f* 170, 42 Vaarsen *f* 75 à *f* 135, 24 Pinken *f* 25 à *f* 58, 94 Ossen *f* 75 à *f* 165, 22 Stieren *f* 36 à *f* 190, 17 vette Kalveren *f* 12 à *f* 46, 14 gras *f* 10 à *f* 22; — 324 Varkens, als: 34 vette *f* 60 à *f* 108, 128 vette Biggen *f* 18 à *f* 50 en 162 magere *f* 6 à *f* 42; — 963 Schapen, als: 566 vette *f* 15 à *f* 38, 32 melke *f* 10 à *f* 21, 198 weid *f* 8 à *f* 15, 167 Lammen *f* 4 à *f* 15, zoomede 12 Werkpaarden *f* 20 à *f* 70. De kalve en melke Koeijen gingen vlug van de hand, al het andere Vee was prijshoudend, gelijk in de vorige week.

GRONINGEN, 16 October. Tarwe slap en tot 25 ct. lager nog moeijelijk te plaatsen, Rogge aan benoodigden bijna als voren, Boekweit door schaarschheid 10 ct. hooger afgaande, Garst vond weinig vraag en werd iets lager afgegeven, dikke Haver minder begeerd en 10 ct. lager verkocht, blanke Voer nagenoeg in een doen, Gort in een doen. — Koolzaad genoegzaam zonder koopers en bleef tot iets lager prijzen nog bijna zonder handel. — Raapolie *f* 44.

SPAARBANK TE LEEUWARDEN.

De Ondergeteekenden, door de Deelnemers in de Spaarbank te Leeuwarden benoemd, om op te nemen de Rekening der Directeuren over het 39ste Boekjaar, loopende van 1 Julij 1856 tot 30 Junij 1857, hebben zich van dien last gekweten den 13 October jl.

Het is hun daarbij gebleken, dat de geheele schuld van de Bank op 30 Junij 1857 bedroeg *f* 304,858.38½ en dat daarentegen het fonds der Spaarbank op dat tijdstip beliep *f* 368,363.66½, zoodat er een zuiver voordeelig overschot was van *f* 63,505.28.

Over gemeld Boekjaar hebben de inleggelden, gestort in 4838 inlagen, bedragen *f* 108,192.24, — beloopt de interest, aan de deelnemers toegekend, *f* 8287.64 en is aan de deelnemers terug betaald *f* 102,434.55.

De onderlinge vergelijking van de boeken en de daarmede in verband staande stukken heeft de Ondergeteekenden zoowel van de naauwkeurigheid der Rekening als van de volledigheid der Verantwoording overtuigd.

Met belangstelling hebben zij opgemerkt, dat deze hoogst nuttige inrigting, die gestadig in bloei toeneemt, zich inzonderheid door steeds toenemende vermeerdering van *geringe* inlagen in omvang uitbreidt, en daardoor in klimmende mate aan haar hoofddoel blijft beantwoorden.

Terwijl zij deze Spaarbank met vertrouwen aanbevelen in de voortdurende belangstelling van hunne stadgenooten, vooral van de minvermogenden, mogen zij niet nalaten ook inzonderheid de gepensioneerden van den Staat te wijzen op de door Heeren Bestuurders voortdurend aangebodene gelegenheid, om hun, op hunne akten van pensioen, kosteloos wekelijksche voorschotten te verstrekken, waardoor zij alzoo zich tegen allen woeker, waaraan zij anders vaak zijn blootgesteld, kunnen vrijwaren.

Het strekt den Ondergeteekenden eindelijk tot eene aangename taak, Heeren Directeuren openlijk dank te betuigen voor de veel omvattende zorg en moeite, welke zij zich belangeloos voor het Bestuur van deze bij uitnemendheid nuttige instelling onafgebroken blijven getroosten.

Leeuwarden,
15 October 1857.

J. J. BRUINSMA.
E. BLOEMBERGEN.
C. J. SPEELMAN.
G. H. HOMMES.
J. W. TROMP.

KIESVEREENIGING CONCORDIA TE SNEEK.

Voor de op den 29 October aanstaande verkiezing van een Lid voor de Provinciale Staten, heeft de Vereeniging *Concordia* te Sneek, met algemeene stemmen tot haren **KANDIDAAT** gekozen de Heer

Mr. M. BAKKER te Sneek,

die alszoodanig aan de Kiezers wordt aanbevolen.

Namens de Vereeniging Concordia,
Mr. B. S. STIENSTRA, *President.*

NAJAARSVEEMARKT TE VEENKLOOSTER,

op Donderdag 22 October 1857.

Eene BAKKERIJ **uit de hand te koop of te huur,** den 12 Mei te aanvaarden. Te bevragen bij F. WIGERSMA, Gestkoopman te Leeuwarden.

UIT DE HAND TE KOOP: Een WINDWATERMOLEN, hebbende *p. m.* 11 *el vlugt*, geschikt ter vervoer aan het water en te bevragen bij de Wed. F. E. VAN DIJK, bij *Bartelhiem* onder *Oudkerk*.

OPROEPING. Alle degenen, die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan D. D. VAN DER WERF te Workum, en aldaar overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen ten huize van D. VAN DER WERF Jr. te Workum, vóór of op den 1 November 1857.

De Ondergeteekende, **Stads Uurwerkmaker** en **Kloksteller** te *Leeuwarden*, beveelt zich bij voortduring aan tot het leveren en herstellen van HUISKLOKKEN enz.; — maar vooral ook in het **maken, verbeteren of herstellen** van **TOREN-UURWERKEN,** op welk vak hij zich, sedert eenige jaren, meer bepaald heeft toegelegd, met het gunstig gevolg, dat, wat betreft de slinger-inrigting en den gang dezer soort van werken, thans door hem, proefondervindelijk, daarin belangrijke veranderingen en verbeteringen zijn en worden aangebragt.

M. RINGNALDA,
letter I no. 126 *te Leeuwarden.*

BRABANTSCHE SCHOENENWINKEL, WIRDUMERDIJK, D. 85.

De Ondergeteekende berigt zijnen geëerde Begunstigers en verdere Stadgenooten, dat hij ontvangen heeft een assortiment fijne Bordeaux HEEREN LAARZEN, benevens solide GOM-OVERSCHOENEN en **frissche dessins** HEEREN en DAMES VILTPANTOFFELS.

Hij **abonneert** Heeren en Dames op zeer voordeelige voorwaarden.

P. LIEBREGS.

Berigt aan het kunstminnend Publiek.

M. MENDEL, Kunsthandelaar, zal, van den 23 tot 28 dezer, alhier te spreken of te ontbieden zijn in het Logement de Phoenix bij den Heer KNIERIM, met zijne groote collectie Engelsche en Fransche PLATEN, GRAVURES, enz.; ook is hij voorzien van TEEKENINGEN, oude ETSEN, etc. en ETUDES, om daarna te teekenen.

HARLINGEN EN LEEUWARDEN.

De Gezigtkundige J. GUDENDAG zal, van 20 tot en met 23 dezer te *Harlingen* bij MINNEMA, en van den 24 tot den 28 dezer in de PHŒNIX te *Leeuwarden*, te spreken of te ontbieden zijn. Ooglijders maakt hij bijzonder opmerkzaam op zijne **AVONDBRILLEN.**

De Ondergeteekende maakt bij deze aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij aangekocht heeft een **buitengewoon zware en vette OS,** van den Heer D. van der Heide, Landbouwer te Ezumazijl, welke vrij te bezigtigen zal zijn ten zijnen huize van af Woensdag den 14 tot en met Zaturdag den 24 dezer, en alsdan geslagt aan de balk te bezien op Zondag den 25 dezer. Aan Heeren liefhebbers van Vee wordt de bezigtiging aanbevolen, en beveelt de Ondergeteekende zich bij voortduring minzaamst aan tot het leveren van VLEESCH.

Dockum, 13 October 1857. A. S. MARKUS, *in de Hoogstraat.*

De zoo gunstig bekende **BRAND-WAARBORGKASTEN** uit de Fabriek van T. VAN DER PLOEG te *Grouw*, zijn te bekomen en staan ter bezigtiging bij WIJBE BLEEKER te *Sneek*, die tevens ruim voorzien is van IJZEREN TURFBAKKEN en FIJNE HAARDSTELLEN.

ATTENTIE. De Ondergeteekende zich met 1 November a. s. zullende vestigen als ROG-, WEIT- en PELMOLENAAR, op den Molen genaamd *de Jonge Ulbe*, staande op de *Streek* onder *Betterwird*, verzoekt vriendelijk veler gunst in al datgene wat tot zijn vak behoort. Door eenen bekwamen Knecht bijgestaan, zal hij in staat zijn voldoend werk te leveren, zullende hij zich door eene prompte en civiele bediening veler gunst trachten waardig te maken.

H. BAKKER Fz.

BIJ DEN APOTHEKER J. C. H. VAN HARINXMA,

op de Nieuwe Buren te Leeuwarden, wordt steeds met heerlijk gevolg afgeleverd, het met roem bekende

DR. **ROCHE'S KINKHOEST MIDDEL,**

dat zeer gemakkelijk, uitwendig gebruikt wordende, de weldadigste uitkomsten oplevert, à *f* 1 het verzegelde fleschje; als ook de

DAMES LEVERTRAAN,

van uitmuntende bewerking, en ontdaan van deszelfs bijzonder onaangenamen smaak, à *f* 1 de halve flesch; voorts het

VORSTELIJK TANDPOEDER,

een kostelijk middel tot zuivering der Tanden, versterking van het Tandvleesch en het verkrijgen van een aangenamen adem, à 60 Cents het doosje, en de

FLORENTIJNSCHE BORSTDROP,

à 30 Cents het doosje, voor alle Borstkwalen van een bepaald nut.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze **PILLEN,** die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **slijm** en als **maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking de **spijsvertering zeer bevorderen,** bijzonder goed tegen de **Gal** en zeer **zacht laxerend** zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*	Leeuwarden, *S. P. Postma,* Breedstraat.
Dockum, *J. B. Walter.*	Martenshoek, *B. Broerken.*
Gorredijk, *S. G. Zwart.*	Sneek, *P. T. Potma.*
Harlingen, *P. Binksma.*	Steenwijk, *H. Spanjaard.*
Heerenveen, *Gerrit Krediet.*	Tholen, Wed. *van Rijssel & Zn.*
Hoogeveen, *C. H. Radijs.*	Veendam, *S. Savenije.*
Kollum, *C. Nihot.*	Wolvega, *L. Dijk.*

MET HET SCHUURPOEDER

van de **SCHUMACHERSCHE** Wetsteen-Fabriek kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het aanslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst in een oogenblik zoo helder als Kristal. Zilveren lepels, enz., worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan ook zoo blank als nieuw. Geen ander Poetsgoed is zoo geschikt om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheeden en andere Wapenstukken te poetsen.

Het Eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.*

Het wordt door inwrijvingen en inademen gebruikt en met water vermengd genomen, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar.

Bij ieder fleschje wordt *eene aanwijzing tot gebruik* afgegeven.

STOLL'S DRUPPELEN bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het Fleschje kost *f* 1.

ENGELSCHE GEPREPAREERDE PEPERMUNT-OLIE. 30 à 40 druppels op suiker, bij aanvallen van krampen en buikloop genomen, werken zeer gunstig en is zulks vooral aan te bevelen, waar niet dadelijk geneeskundige hulp bij de hand is.

Deze **PEPERMUNT-OLIE** is voor 40 cents het fleschje in onderstaande Dépôts te verkrijgen.

Amsterdam, Verkoophuis; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Gorredijk, S. G. Zwart; Hindelopen, D. de Jong; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. v. Dijk: Leeuwarden, J. H. v. Haagen, A. v. Wamel en Gebr. de Graaff; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

A. VAN ASSEN,
bij de Koornbeurs te Leeuwarden,

berigt bij dezen aan zijne geëerde Begunstigers, zoowel binnen als buiten de stad, dat door hem uit Parijs is ontvangen: Een uitgebreid en fraai assortiment diverse STOFFEN voor Dames Kleedjes, ROBES à QUILLE, benevens vele andere NOUVEAUTÉS voor het tegenwoordige en volgende saizoen.

A. VAN ASSEN,
bij de Koornbeurs te Leeuwarden,

berigt bij dezen aan zijne Clientelle, zoowel binnen als buiten de stad, de ontvangst uit Parijs der nieuwste modellen van MANTELS, MANTELETS, BURNOUS enz. enz.

LET WEL.

De Ondergeteekende, eene reeks van 15 jaren bij den Heer van Erp en 14 jaren bij Lemeij als eerste BONT- en PELTERIJWERKER werkzaam geweest zijnde, hebbende hij zelf den laatstgenoemden in het vak onderwezen en zoo verre bekwaamd als hij nu is, — deze Affaire thans voor eigen rekening begonnen zijnde, neemt de vrijheid zich bij dezen bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten, alsmede bij Bont- en Pelterijverkoopers, nederig aan te bevelen, tot het leveren, repareren en zuiveren van alle soorten van Bont- en Pelterijwerken, belovende eene spoedige, accurate en civiele bediening. — Woont op het Vliet achter den Heer O. Steenstra.

Leeuwarden, den 15 October 1857. H. SABLON.

HET HAARLEMSCH BLEEKWATER
EN
HET HOLLANDSCH KAAS- EN BOTERKLEURSEL

van J. van Gaans, Scheikundig Fabrikant te Haarlem, is op franco aanvragen in Dépôt te bekomen bij J. VAN IJSSEL, te *Leeuwarden*, Hoofd-Agent voor de provincie Friesland, alsmede: te *Leeuwarden* bij de Heeren W. TULP, in de Peperstraat, A. MEETER, op de Put; A. L. ZWIETING, te *Harlingen;* A. R. DE VRIES, te *Franeker;* W. U. DE JONG, te *Bolsward;* J. J. HANSMA, te *Dockum;* J. H. VISSER, te *Heerenveen;* M. v. D. BERG, te *Minnertsga;* D. D. VOLKEMA, te *Rauwerd*, en VISSER, te *Akkrum*.

RUNDERHAZEN

te bekomen à 80 Cents per Ned. ℔ bij den Vleeschhouwer J. DE VRIES, bij de Dubbelde Pijp te Leeuwarden.

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van HARLINGEN naar HULL op aanstaanden Zaturdag 24 October.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 19 October 1857.

STOOMVAART

Van HARLINGEN naar NEWCASTLE on TYNE en LEITH, ook voor GOEDEREN naar STOCKTON on TEES, EDINBURGH, GLASGOW, DUNDEE en omliggende Plaatsen.

Het eerste Klasse ENGELSCHE STOOMSCHIP *TIMES*, Kapitein JAMES RAISON, vertrekt naar NEWCASTLE on TIJNE, Zaturdag 24 October 1857; bijzonder goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

Adres bij de Agenten: VAN OPPEN'S ZONEN.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING
van VAN GEND en LOOS.

DE ADMINISTRATIE van bovengemelde Onderneming berigt hiermede, dat hare Diligences voortaan zullen vertrekken:
Van GRONINGEN, des voormiddags ten 10 ure.
Van LEEUWARDEN naar SNEEK, 's namiddags 5 uur.
Van SNEEK naar LEEUWARDEN, des morgens ten 8 ure.
Van LEEUWARDEN naar GRONINGEN, des morgens circa 10 ure, of na aankomst der dienst van *Sneek*.

Door deze regeling zullen de Passagiers de gelegenheid hebben, om avonds, van *Zwolle* komende, over de *Drie Roemers*, de reis voort te zetten tot *Sneek*, terwijl zij 's morgens van *Sneek* over de *Drie Roemers* naar *Zwolle*, en, over *Leeuwarden* naar *Groningen* kunnen worden vervoerd.

Er wordt gevraagd 12 November 1857: *f* 5000 en *f* 7000, à 4½ pCt. op soliede hypotheken. — Brieven onder letter A. bij den Heer J. HUIZINGA te Bolsward.

Een HOUTZAAGMOLENAARSKNECHT, ongehuwd, van goede Getuigschriften voorzien, bekwaam om als Tweede of Middelknecht werkzaam te wezen, kan dadelijk geplaatst worden. Adres liefst in persoon of brieven franco bij A. C. VISSER te Heeg.

Op den Houtzaagmolen, genaamd *de Hersteller*, te Schenkenschans, bij Leeuwarden, wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden, een ongehuwde ONDERKNECHT, zij werk goed verstaande.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk geplaatst worden. Men vervoege zich in persoon bij E. H. LOEN, Bakker te Lemmer.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande en werk verkiezende, kan terstond geplaatst worden bij M. J. BAKKER te Benedenknijpe. Brieven franco.

Die een SCHAAP vermist, kan hetzelve, tegen bewijs van eigendom en betaling van de kosten, terug bekomen bij LAMBERTUS LIJKLAMA à NIJEHOLT te Marssum.

Wie een RAM vermist, kan hetzelve, tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij H. G. HESSLINGA, Boer onder Achlum.

Bij G. T. N. SURINGAR, Boekdrukker en Boekverkooper in den Rotterdamschen Erasmus op de Kelders te Leeuwarden, ziet het licht:

Eene GEHEEL NIEUWE GOEDKOOPE uitgave der
GESCHRIFTEN
VAN
ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN JR.
IN TOLLENS-FORMAAT.

Drie deeltjes, ingenaaid, ... gezamenlijk *f* 4.50.
Gebonden in heel linnen, met titel en portret . . . . „ 5.50.

AFZONDERLIJK:

I. Herinneringen aan mijne Academiereis, en de Godsdienst het wezen van den mensch . . . . „ 1.80.
II. Nagelaten Leerredenen met de Levens- en Karakterschets . . . . „ 1.80.
III. Proza en Poëzy . . . . „ 1.80.
De Poëzy alleen, ingenaaid . . . . „ 1.00.
Idem in fraai marokko linnen met goud gebonden . . . . „ 1.75.

VRIJDOM VAN ACCIJNS OP DEN TURF EN DE STEENKOLEN.

De Boekhandelaar U. PROOST te Leeuwarden heeft uitgegeven: *Wet en Verordeningen betreffende den vrijdom van accijns op den Turf en de Steenkolen*", vermeerderd met eenige *ophelderende aanteekeningen*, ten dienste van *brikkanten*, *Trafiekanten*, *Werkbazen*, *Turfschippers* en *Veenlieden*.

Bovenstaand werkje is op aanvrage in commissie te bekomen, en bevat de Wet op den vrijdom van accijns op de brandstoffen van den 12 Augustus 1857 en het Koninklijk Besluit ter uitvoering dezer wet van den 3 September 1857, waarbij tevens eenige noodig geoordeelde aanteekeningen zijn gevoegd. Het zal den vermelde belanghebbenden zeker welkom zijn, te meer daar de prijs slechts 50 Cents bedraagt.

Dezelfde debiteert heinde en verre met het *buitengewoonste* succes: *Best Hollandsch* en *Velijn Schrijfpapier*, dat 13 pond zwaar is, voor *f* 2.50 de riem, onverschillig welke soort. *Zware Schachten* voor *f* 3.30 en *f* 2.50 de 1000, en het *Wonderendoende Jichtpapier*, voor 90 Cts het vel. De overgroote vermaardheid, die het Jichtpapier, in zulk een betrekkelijk kort tijdsbestek, erlangd heeft, maakt alle verdere aanbeveling overtollig; want, zooal de *meeste* lijders niet *direct*, van het rheumatisme ontheven worden, 't verligt hun toch de geweldige pijnen, die ze te verduren, 't schenkt hun toch den verkwikkenden slaap, die ze zoo noodig hebben. *BEPROEFT SLECHTS — EN OORDEEL!*

LEES-BIBLIOTHEEK.

De Boekhandelaar J. PETERS, firma Wed. J. VAN DER VEER Gz., St. Jacobstraat te Leeuwarden, beveelt op nieuw zijne uitgebreide LEES-BIBLIOTHEEK in ieders aandacht. Tot meerder genoegen zijner lezers, en om op de hoogte des tijds te blijven, zal een Supplement der nieuwste en meest gezochte werken, weldra gereed zijn, en alsdan de Catalogus daarvan, verkrijgbaar gesteld worden.

Gelegenheid tot abonneren voor de wintermaanden, dagelijks, en voornamelijk voor buiten de Stad wonenden, zeer aannemelijk en billijk gesteld, waarbij art. 4 van de abonnements-voorwaarden, geheel als vervallen wordt beschouwd.

Beveelt zijne BOEKBINDERIJ mede vriendelijk aan.

Bij den Boekhandelaar H. HUIPERS, te Leeuwarden, ziet heden het licht:
Eene VOORLEZING, getiteld: *De invloed van het kleine op het groote.* — Prijs *f* 0.20.

Door T. S. FEENSTRA te Sneek is uitgegeven:
DE BIJBELSCHE GESCHIEDENIS, met Leeringen, nuttig voor Verstand en Hart. Een Leer- en Leesboek voor het opkomend geslacht. Naar de 56ste Hoogd. uitgave van Dr. A. E. RAUSCHENBUSCH, vrij bewerkt door J. KRULL, Predikant te Oppenhuizen. Compleet in 2 stukken, zijnde het 1ste stuk, Oud Verbond, 168 pag. post 8°. 50 Cents., en het 2de stuk, Nieuw Verbond, 208 pag. 60 Cents.

Dit werkje is zeer geschikt voor Catechisatien en Huisselijk gebruik. De recensent van het 1ste stukje zegt in de *Kerkl. Courant* van 23 Mei: „Onder de verschillende Lees- en Onderwijsboeken over de Bijb. geschied., verdient dit eene eervolle plaats, en — nevens het Catechisatieboek van Rutgers van der Loeff, vestigen wij de aandacht op dit werkje, niet alleen voor de Catechisatie, maar ook voor de Predicatie en voor Huisselijke lectuur."

Binnen eenige dagen zal door W. E. J. TJEENK WILLINK, te *Zwolle*, worden uitgegeven een Prospectus en eerste Aflevering van een *belangrijk nieuw* werk, getiteld:

VOLKSHUISHOUDKUNDE,

voor allen, *die in Landbouw en Nijverheid belang stellen*, door Dr. F. G. SCHULZE, Hoogleeraar te Jena, bewerkt door E. C. ENKLAAR.

Bij denzelfden zijn uitgegeven:
BIJDRAGEN TOT DE KENNIS DER HOUTTEELT, *door* R. W. BOER. — 2de St. *f* 6.40.

Dit werk, hetwelk met zooveel belangstelling is ontvangen en in verschillende Tijdschriften zoo gunstig werd beoordeeld, behandelt de belangrijkste onderwerpen. Geschiktheid van ons Vaderland voor den Houtteelt. — Hoogte der houtteelt in ons land, vergeleken met die van naburige landen. — Het zamenstel der Boomen; stam, wortel en blad. — De bloem, de vrucht en het zaad. — De groeiwijze der boomen. — De voortplanting en vermeerdering der boomen. — Beschrijving der boomgewassen. — Onze gronden. — Hunne bewerking en voorbereiding voor de houtteelt. — Afsluiting en waterlozing. — De boomzaden. — De zaaijing. — Het plantsoen. — De planting. — Werkzaamheden na het planten. — Gemengde aanplantingen. — Het snoeijen der boomen. — Het uitdunnen der besschen. — De behandeling van het hakhout.

VERSLAG *van de Koninklijke Nederlandsche* TENTOONSTELLING *van* LANDBOUW *te Arnhem*, *uitgebragt aan* Z. M. den Koning, *door de Centrale Commissie*, met vele houtsneê-figuren. — *f* 3.60.

De Natuurkundige Grondslagen van den Akkerbouw *en hunne belangrijkheid voor de praktijk*, door Dr. EMIL WOLFF. Naar het Hoogduitsch door E. C. ENKLAAR. — 2 Dln., te zamen 1196 compres vol gedrukte bladz. *f* 11.40.

Zonder vele voorloopige kundigheden te vorderen, verplaatst het den lezer volkomen op de wetenschappelijke hoogte van den tijd.

In Duitschland maakte het eerste deel terstond eenen zóó grooten opgang, dat het reeds uitverkocht was en herdrukt werd vóór het tweede voltooid was.

A B C der SCHEIKUNDE, eene Handleiding voor den Landbouwer en voor ieder, die zich op eene gemakkelijke wijze de grondbeginselen dezer wetenschap wenscht eigen te maken. Vrij vertaald. Naar het Hoogduitsch van K. L. KRUTZSCH, door F. A. ENKLAAR. — 144 en XIV blz. *f* 1.20.

Volgens recensien is dit een voor den praktischen landbouw zeer nuttig werk, hetwelk met aandrang wordt aanbevolen. Het is eene uiteenzetting van de grondbeginselen der Scheikunde, speciaal met het oog op den landbouw.

DE ENGELSCHE RUNDVEERASSEN, naar Dr. YOUAT, door E. C. ENKLAAR, 342 bladz. met 32 afbeeldingen. *f* 3.60.
Hetzelfde werk, met gekleurde platen *f* 7.50.

ALOM TE BEKOMEN:
De vijfde vermeerderde druk van

NUMAN.
HANDBOEK VOOR HET VEE.

708 Bladzijden digt in een gedrukt en 2 Platen,
à *f* 2.90.

Een nieuwe Roman
VAN J. HOEK,

verschijnt op heden bij S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, onder den titel van

BERNARD ROBELIUS.

2 deelen, gr. 8vo met vignetten. Prijs *f* 7.20.

Nog eenige Exempl. zijn bij genoemden Uitgever van des Schrijvers veel gezochte werken te bekomen:
I. MINA EN BETSY. *Tweede Druk.* Met eene staalgravure. Prijs *f* 1.60.
gebonden . . . . „ 1.90.
II. DE FAMILIE PLOEGERS, 2 deelen in gr. 8vo, met vignetten. „ 7.20.
III. UIT HET DAGELIJKSCHE LEVEN. Met eene Plaat, gebond. „ 1.90.
IV. DE GODSDIENST IN HET LEVEN, voorgesteld in Novellen, 2 dln. met staalgravure. Prijs *f* 3.20, gebonden . . . . „ 3.80.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 16 October 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 11.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 226.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 226.00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,*
den 17 October 1857. VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 12 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 10 tot en met den 16 dezer:

1. 44 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 3, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Ferwerderadeel 1, Franekeradeel 3, Gaasterland 3, Haskerland 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Hennaarderadeel 2, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 1, Lemsterland 1, Menaldumadeel 1, Rauwerderhem 2, Schoterland 1, Smallingerland 2, Utingeradeel 2, Wonseradeel 5, Workum 6 en Wijmbritseradeel 2, en 61 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Baarderadeel 3, 't Bildt 1, Dantumadeel 2, Doniawerstal 8, Franekeradeel 7, Idaarderadeel 7, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 11, Lemsterland 1, Menaldumadeel 3, Oostdongeradeel 1, Rauwerderhem 6, Smallingerland 1, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 3, Wonseradeel 3 en Wijmbritseradeel 5, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 6742;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de Wed. Jan Bartelds Boersma, te Burum (in eene weide onder Buitenpost); Willem Feikes Jellema, te Beers; Sijbren Herres Kingma, te Winsum; Geert Jelles Bakker, te Oosterlittens; Izaäk Stap, te Vrouwen-Parochie; Tabe Sanders Hoekstra, te Murmerwoude; Pieter Piers Jager, te Dijken; Klaas Hendriks van den Brug en Jurjen Lefferts Wiersma, beide te Tzum; Tjerk Feddes Viersen, te Herbaijum; Keimpe Jans Nijholt, te Nijehaske; Sjouke Cornelis Bouma, te Koudum; Ulbe Ruurds de Graaf, te Oosterend; de Wed. Jan Jacobs Hanenburg, te Welsrijp; Gosse Arends Kalsbeek, te Wartena; Jan Louwes Sikkema, te Kollum; de Wed. IJnze Tjeerds Bergstra en Frans Meinderts Engwerda, beide te Leeuwarden; Schelte Pieters Brouwers, te Cornjum; Albert Tjeerds Straatsma, te Oudkerk (in eene weide onder Stiens); Sjoerd Hermanus Faber, te Leeuwarden (in eene weide onder Huizum); Sjerp Karsjens Kalma, te Boxum; Jan Geerts Siccama en Douwe Fetzes Meindersma, beide te Engwierum; Auke Sijnes van der Goot, te Rauwerd; Tjeerd H. Abma, te Terzool; Wijtze Reinders Jongsma, te Suameer; Albert Tjeerds Straatsma, te Oudkerk; Jentje Wijbrandi, te Leeuwarden (in eene weide onder Suawoude); Durk Gabes de Jong, te Akmarijp; Douwe Jans Bangma, te Arum; Douwe Jurres Reitsma, te Schraard; Hidde Aukes Frankena, te Hichtum; Hein Theunis'Alberda, te Pingjum; Rommert Taekes Ettema, te Gaast; Jetze Jurjens Dijkstra, te Longerhouw; Foppe Jans Teernstra, te Burgwerd; Wisse Jans Postma, te Allingawier; Pier Pieters de Jong, te Exmorra; IJnte Cornelis Greijdanus, te Lollum; Ruurd van der Meer, te Workum; Folkert Foppes Bruinsma, te Oudega (Wijmbritseradeel);
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Hessel Pieters van de Witte, te Tzum; Fokke Elings Homminga, te Snikzwaag; Durk Durks de Jong, te Dijken; Klaas Louws Olivier, te Jelsum; Bouwe Uilkes Schaap, te Huizum; de Wed. Dirk Joukes Kramer, te Lekkum; Hendrik Dirks Bosma, te Eesterga; Ate Durks de Klaver, te Irnsum; Nanne Wijtzes van der Zijpp, te Warns; Sipke Pieters Bouma, te Vrouwen-Parochie (in eene weide onder Stiens); Sjoerd Sijbrens Tilsma, te Jelsum; IJsbrand Johannes de Haan, te Westermeer; Sijbren H. Wiarda, Jelle J. de Jong, Auke T. Jongbloed, Ritzerd W. Beetstra, de Wed. Abe H. de Boer, de Wed. Pieter H. Koopmans en Jelle D. Bouma, allen te Sneek; Rimke IJntes Kingma, te Rauwerd; Aart van der Beek, Johan Freerks Weerstra, Jacob Lootsma en Uilke Everts Dijkstra, allen te Workum.

Leeuwarden, *De Gedeputeerde Staten van Friesland,*
den 19 October 1857. VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente *Leeuwarden*, gelet op art. 11 van Zijner Majesteits besluit van den 9 November 1851 (*Staatsblad no.* 142), houdende vaststelling van een Reglement betreffende de Kamer van Koophandel en Fabrijken,

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezeten, dat, overeenkomstig opgemeld besluit, op Zaturdag den 21 November 1857, van 's voormiddags elf tot 's namiddags een uur, eene Vergadering van de Kiezers van Leden dier Kamer alhier, zal worden gehouden, om de plaatsen aan te vullen, van de twee Leden, die met het einde van dit jaar aan de beurt van aftreding zijn, zijnde de Heeren *Albert Menalda* en *Simon Cornelis Canter Albarda;*

Dat de Lijst der Kiesgeregten van heden af, gedurende *acht dagen*, ter inzage ligt ter Secretarie dezer Gemeente,

En dat de bezwaren tegen die Lijst, hetzij dezelve den klager, hetzij die andere Ingezetenen betreffen, gedurende die acht dagen, bij het Gemeente-Bestuur kunnen worden ingeleverd.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 19 October 1857. J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

NEDERLANDSCH ZENDELINGGENOOTSCHAP.

De **NAJAARSVERGADERING** der Onderafdeeling *Leeuwarden* zal gehouden worden op **Vrijdag den 23 October 1857**, des morgens te elf uur, in de Kleine Zaal van VAN DER WIELEN.

De leden der Onderafdeeling en allen, die in het Zendelinggenootschap belang stellen, worden door Bestuurders tot het bijwonen dier Vergadering uitgenoodigd.

L. PROES, *Secretaris en Penningmeester.*

ZEEVAARTKUNDE.

COMMISSARISSEN VAN DE SCHOOL VOOR WIS- EN ZEEVAARTKUNDE, gevestigd te Harlingen, brengen ter kennis van belanghebbenden: dat de heropening dier School op Maandag den 2 November dezes jaars zal plaats hebben, en dat daarop kosteloos onderwijs zal gegeven worden in de Wis- en Zeevaartkunde en Engelsche taal, aan jonge lieden, die voor den zeemanstand worden opgeleid.

Om tot dat onderwijs te worden toegelaten wordt vereischt:
Ouderdom niet beneden de 14 jaren.
Bewijs van goed gedrag door het Bestuur der woonplaats van den leerling afgegeven.
Een af te leggen examen in het lezen, schrijven en rekenen.

Zij, die verlangen van het onderwijs gebruik te maken, kunnen zich vóór 1° November bij Commissarissen aanmelden, en na dien tijd des Maandags, Donderdags en Zaturdags, van 10 tot 12 ure des morgens, aan het Schoollocaal op de Lanen.

Harlingen, *Commissarissen voornoemd,*
den 3 October 1857. A. HARMENS.
IJ. RODENHUIS PZN.
F. FONTEIN DPZN.

De Curator in het faillissement van FRANS EDZARD VAN ASSEN, Koopman en Winkelier in Kruidenierswaren te Leeuwarden, maakt, bij deze, bekend, dat door hem de rangregeling, opgemaakt door den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in gezegd faillissement, met de daartoe behoorende bewijzen ter Griffie van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden is nedergelegd, om aldaar gedurende veertien dagen ter inzage van een ieder te verblijven.

De Curator voornoemd,
R. ATTEMA.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, C. VAN DER LELIJ,
den 15 October 1857. *1ste Luitenant 3de Regiment Dragonders,* en
F. J. ANDREÆ.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, H. F. ALINGS, *1ste Luit. 7de Regt. Inf.*, en
den 15 October 1857. W. VAN ASSEN.

*** Ondertrouwd:
Zeijst, J. H. M. SPRÉE,
den 15 October 1857. *Inspecteur der Registratie en Domeinen,* en
Eenige kennisgeving. A. BINKSMA.

*** Getrouwd te Menaldum, 17 October 1857:
H. T. FERWERDA, van *Makkum*, en
J. E. BONGA, van *Dronrijp*.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER SIJTSKE BOLMAN, geliefde Echtgenoote van
Metslawier, 12 October 1857. Mr. J. WITTEVEEN.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een' ZOON H. JONK, geliefde Echtgenoot van
Sneek, 13 October 1857. IDS VAN DER WEIJ.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. J. WASSENBERGH, geliefde Echtgenoot van
Dockum, 14 October 1857. W. F. VAN DER WERFF.

*** Bevallen van een ZOON C. PETERS, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 15 October 1857. J. A. HILLEBRAND.
Algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER J. S. LOOS, Echtgenoote van
Sneek, 15 October 1857. J. BLEEKER.

*** Bevallen van een ZOON H. KINGMA, geliefde Echtgenoote van
Sneek, 16 October 1857. JOHs. HALBERTSMA.

*** Mijne geliefde Echtgenoote JANTJE VISSER, beviel heden van een ZOON.
Lemmer, 16 October 1857. H. W. BRANDSMA.

MARRUM, den 10 October 1857. Heden namiddag omstreeks 4 uur overleed op het aller onverwachtst mijn eenige Zoon P. K. KUIPHOF, in leven Koopman te Marrum, in den ouderdom van 25 jaren en 8 maanden.
K. B. KUIPHOF.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden mijne geliefde Zuster HILTIE DJURRES VEENSTRA, in den ouderdom van ruim acht en zestig jaren. Was zij altijd kalm en gelaten in haar lijden, stil en zacht mogt zij van hier en zoo wij hopen de eeuwige zalige ruste ingaan.
Akkrum, 11 October 1857. ANTIE D. VEENSTRA,
mede uit naam van mijn Behuwdbroeder en Kinderen.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

ARUM, den 11 October 1857. Heden werd tot mijne groote droefheid door den onverbiddelijken dood uit mijne liefdearmen weggenomen mijn zoo teederbeminde Dochtertje TRIJNTJE, in den ouderdom van 2 jaar en 7 maanden. Zeer zwaar valt mij bij herhaling dit verlies, te meer daar zij mijn eenigste was; doch mogt de Heere mij geven te zwijgen met de bede: *Uw wil geschiede.*
ANTJE S. HIDMA,
Wed. J. H. POSTEMA.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen 7 uur behaagde het den Allerhoogste na een geruimen tijd sukkelens door den dood van mijne zijde weg te nemen mijn geliefde Echtgenoot LIEB DOUWES MIEDEMA, Landbouwer te Wommels, oud 24 jaren en 9 maanden, mij nalatende een Kind van bijna eene maand.
Slechts ruim 11 maanden mogt ik met hem door den echt zijn vereenigd.
Het terugzien op zijn kalm verscheiden van hier, doet mij op eene gelukkige standverwisseling hopen, terwijl Hij, die gaf en nam, mij trooste en sterke in deze voor mij zoo zware beproeving.
JITSKE J. HEEG,
Wommels, den 12 October 1857. Wed. IJ. D. MIEDEMA.

*** Heden overleed onverwacht onze geliefde Vader TJEPKE REINDERS VAN DER MOLEN, in den ouderdom van bijna 70 jaren. Hij was ons steeds een zorgdragend Vader, en overleefde slechts 7 maanden zijne trouwe Echtgenoote, onze dierbare Moeder.
Sneek, W. T. v. D. MOLEN.
den 12 October 1857. H. S. WIARDA.
B. R. KIELSTRA.
J. T. v. D. MOLEN.

*** Heden morgen overleed mijne geliefde Echtgenoot ANNA JULIANNA GORTER, in den ouderdom van 25 jaren en 10 maanden, na eene echtvereeniging van ruim vier jaren, mij nalatende twee Kinderen.
Driesum, 14 October 1857. DOEDE J. LAVERMAN.
Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

WANSWERD, 15 October 1857. Heden overleed, na geduldig lijden van 17 weken, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot PIETER PIETERS BOERMANS, in den ouderdom van bijna 56 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging met hem van 29½ jaar.
Werd ik met zijne Betrekkingen daardoor in diepen rouw gedompeld, onze troost ligt in zijne op Christus gegronde verwachting des beteren levens — onze sterkte in Hem, die zijn wil de Man der Weduwen en de Vader der Weezen.
SAAPKE HETTES TAMMINGA,
Eenige kennisgeving. Wed. P. P. BOERMANS.

*** Na eene kortstondige ongesteldheid overleed heden, in den ouderdom van één en vijftig jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Hoog WelGeboren Heer Jr. ARENT JOHANNES VAN SMINIA.
Den Huize de *Klinze* te Oudkerk, C. Douairière VAN SMINIA,
den 15 October 1857. geb. COEHOORN VAN SCHELTINGA.
Eenige kennisgeving.

*** Tot onze droefheid overleed heden morgen de jongste onzer lievelingen WEPKO, bijna 8 maanden oud.
Bolsward, P. M. FEENSTRA.
15 October 1857. L. FEENSTRA — REINOUTS.

*** Heden overleed, na een langdurig doch geduldig lijden, mijn waarde Echtgenoot JACOBUS EVERHARDUS PENNINGA, in den ouderdom van 26 jaren en 7 maanden, na eene huwelijksverbindtenis van 5 jaren en 5 maanden, mij nalatende twee Kinders, te jong om hun verlies te beseffen.
Moge Gods goedertierenheid mij deze beproeving geduldig doen dragen en mij met Christelijke gelatenheid aan Zijnen wil onderwerpen.
Mantgum, R. S. SCHUURMANS.
den 16 October 1857. Wed. Js. E. PENNINGA.

HALLUM, 16 October 1857. Na een langdurig en smartelijk, maar ook zeer geduldig lijden, ontsliep heden avond mijne geliefde Echtgenoote TIETJE BINNES BINNEMA, in den ouderdom van 41 jaren en 5 maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 19 jaren, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en verdere Bloedverwanten.

J. R. KEESTRA.

GROUW, den 16 October 1857. Heden morgen vijf uur overleed, in den ouderdom van ruim vijf en zestig jaren, mijn dierbare Echtgenoot IJPE KORNELES ZETSTRA, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna drie en dertig jaren.

M. J. JORNA,
Wed. IJ. K. ZETSTRA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 13 tot en met den 19 October 1857 aangegeven: 18 Geboren. 11 Overleden. Gehuwd 1 paar.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SMALLINGERLAND brengen, bij dezen, ter kennis van de belanghebbenden, dat de loting om de plaatsen voor Kramen enz., op de **NAJAARSKERMIS** te Dragten, zal plaats hebben op **Zaturdag** den 24 October e. k., des avonds om zes uren, aan het Gemeentehuis te Dragten; — dat zij, die aan de loting verlangen deel te nemen, hunne aanvragen, houdende eene naauwkeurige opgaaf van de soort en lengte der Kramen enz., ter Secretarie van Smallingerland, voor gemelden dag, vrachtvrij moeten inzenden en dat op te laat ingezondene of onnaauwkeurige opgaven geen acht zal worden geslagen.

Dragten, den 17 October 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. MANGER CATS.
De Secretaris,
F. S. REIDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL convoceren, ten verzoeke der betrokken Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van:
Pietersbierum, op Saturdag den 31 October e. k.;
Wijnaldum, op Dingsdag den 3 November daaraanvolgende;
Minnertsga, op Woensdag den 4 daaraanvolgende;
Oosterbierum, op Vrijdag den 6 daaraanvolgende;
allen onderscheidenlijk des voormiddags ten elf ure, in de Kerken der Hervormden aldaar; ten einde: op te nemen en te sluiten de Kerke-Rekeningen over 1856, vast te stellen de Kerkelijke Begrootingen voor 1858, Kerkvoogden te benoemen voor de aftredende op 1 Januarij e. k. en te besluiten op zoodanige voorstellen als wijders zouden mogen worden gedaan, en wel speciaal:
die van *Wijnaldum*, omtrent het op nieuw verleenen voor 1858 van *f* 200 gratificatie aan de Weduwe van den Onderwijzer Steegstra;
die van *Minnertsga*, omtrent de toekenning van de jaarlijksche toelage ad *f* 25 uit de Kerkebeurs aan den Ondermeester als adjunct Organist, en
die van *Oosterbierum*, omtrent de verstrekking:
1°. van de toelage uit de Kerkebeurs over 1858 aan het Burgerlijk Armbestuur, en
2°. van eene jaarlijksche toelage uit de Kerkebeurs tot het tractement van den Predikant.

Sexbierum, den 17 October 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
COLLOT D'ESCURIJ, *Burg.*
E. J. ALTA, *Secrs.*

Verwen der Kerk te Eernewoude.

Aanbesteding daarvan, bij geslotene briefjes, welke bij de Kerkvoogden moeten ingeleverd worden, vóór Donderdag den 29 October e. k. Bestek en Voorwaarden liggen ter inzage in de Herberg te Eernewoude.

VERKOOPING VAN VEE.

De Notaris BRUNGER zal, op Donderdag 22 October 1857, 's namiddags ten 1 uur, bij het Strandhuis onder Sint Anna-Parochie, publiek verkoopen:
1. Voor de Zeedijks-Contributie der Bildtpolders:
6 STIEREN en 20 à 25 LAMMEREN, en
2. Voor den Koopman J. E. Visser, van Ameland:
10 à 12 stuks KOEIJEN en RIEREN;
Zullende alsdan mede **te koop** worden gepresenteerd, eene partij EIKEN- en GREENEN PALEN, uitmuntend geschikt voor Damleggers.

ZATHE EN LANDEN ONDER HARTWERD.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, ten verzoeke van deszelfs Ambtgenooten G. POSTHUMA te Dokkum en A. T. HAAGSMA te Leeuwarden, op Donderdagen 22 October 1857, des namiddags 4 uur, ten huize van de Wed. Hiemstra in het Witmarsumer Veerhuis te Bolsward, *provisioneel*, en den 5 November daaraanvolgende, des namiddags 3 uur, ten huize van Wiebes in de Wijnberg aldaar, *finaal*, veilen:

Eene zeer uitmuntende, vruchtbare en welgelegen **ZATHE** en **LANDEN** met HUIZINGE en SCHUUR, **Hovinge** en 1⅓ WATERMOLEN en verdere annexen, staande en gelegen aan den Rijdweg van Burgwerd naar Hartwerd, doorsneden door dien weg en de Kloostervaart, onder Hartwerd, groot volgens kadastrale meting 30 bunder 60 roede 98 el, waarop 30 Melkkoeijen worden gehouden; de landen alle Greide; in huur bij de Wed. D. J. Flapper tot 5 Maart en 12 Mei 1861, aangeslagen in de grondbelasting naar een belastbaar inkomen van *f* 1088.48; wordende geveild in 17 perceelen, met regt van zamenvoeging.

Boekjes en Kaarten zijn verkrijgbaar bij genoemde Notarissen, bij wie de voorwaarden zijn te vernemen.

HEEREN-HUIZINGE TE HEERENVEEN.

De Notarissen A. BINNERTS en A. R. VAN VOORST te Heerenveen zullen, op Dingsdag den 27 October 1857, ten huize van den Logementhouder Fonk, bij voorloopige, en op Dingsdag den 10 November 1857, telkens des avonds 7 uur, ten huize van den Logementhouder Jorissen, beide te Heerenveen, bij eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene voortreffelijke en in uitmuntenden staat onderhoudene HEEREN-HUIZINGE, no. 26, voorzien van 3 Beneden- en 6 Bovenkamers, ruime Keuken, water- en en vorstvrijen Kelder, 2 Regenwaterbakken en 1 Pomp, benevens daarachter staande hechte, ruime STALLING voor 2 Koeijen en 3 Paarden, en KOETSHUIS, — alles met vrije **Stede** en **Grond**, **Bleekveld** en **Tuintje**, staande en liggende aan de Lindegracht te Heerenveen, kadastraal sectie A nos. 29 en 30, groot 0-03-33; thans bij den eigenaar, den Heer A. Meinesz, in eigen gebruik en op den 12 Mei 1858, of vroeger te aanvaarden.

Inmiddels **uit de hand TE KOOP**, en te bezigtigen op de dagen van verkoop, tegen vertoon van een toegangkaartje, af te geven door voornoemde Notarissen.

Zathe en Landen, te Delfstrahuizen.

De Notaris A. BINNERTS te Heerenveen zal, op Donderdag den 29 October 1857, 's voormiddags 10 uur, ten huize van Jentje Oostwoud, Kastelein aan Vierhuis onder Delfstrahuizen, bij eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene zeer uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met eene kapitale HUIZINGE, SCHUUR en verdere GETIMMERTEN, BOOMGAARD en JISTER c. a., bestaande in **62-96-01** beste **Wei en Hooilanden**, alle van **Klijn** voorzien en (met uitzondering van 2-45-70) liggende in éénen kavel, tusschen de Tjeukemeer en de Tjonger onder Delfstrahuizen, — thans bij Jelte Harmens Koopman in gebruik en op Sint Petri en 12 Mei 1858, vrij te aanvaarden; — in 22 perceelen; waarop geboden is: no 1 *f* 2826, 2 *f* 10,000, 3 *f* 2450, 4 *f* 8200, 5 *f* 2250, 6 *f* 2700, 7 *f* 2600, 8 *f* 4100, 9 *f* 2600, 10 *f* 2900, 11 *f* 4100, 12 *f* 4808, 13 *f* 3950, 14 *f* 4600, 15 *f* 1900, 16 *f* 5100, 17 *f* 3200, 18 *f* 3050, 19 *f* 3150, 20 *f* 3700, 21 *f* 4900, 22 *f* 5100, te zamen ***f* 87,284.**

Attentie.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de **ZATHE** en **LANDEN** te *Scharnegoutum*, thans bij Jacob Thomas Pietersma in gebruik, **UIT DE HAND IS VERHUURD.**

HOUTVEILING OP DE *IRNSUMERZIJL* ONDER *FRIENS*. — De Notaris P. BOLTJES, residerende te Grouw, zal, op **Maandag den 26 October 1857**, des morgens 11 uur, ten huize van de **Wed. Reitsma, Kasteleinsche** op de Irnsumerzijl onder Friens, tegen gereede betaling, verkoopen: **Eene beste** partij VUREN PLANKEN, van verschillende lengte en zwaarte, **waaronder eene** partij van 300 stuks 30 streeps, en van 51.57, en 68 palmen lengte; **voorts VUREN en GREENEN RIB, beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN, SCHROOTEN**, alsmede EIKENHOUT, waaronder zware eiken Boomen, **Bogten en Planken**, reeds gedeeltelijk aangevoerd, en waarbij nog eene partij **zal worden bijgevoegd**, zullende al het Hout worden geveild hetwelk op Irnsumerzijl ligt.

VERKOOP OP DE *STREEK* ONDER *AALZUM*. — De Notaris **POSTHUMA** zal, op Maandag den 26 October 1857, 's avonds ten 7 uur, in de Herberg *Altena* aldaar, provisioneel verkoopen:

Eene ruime SCHUUR of PAKHUIS, benevens 2 **WOONHUIZEN**, en een groot plek GRONDS; alles staande en gelegen zeer geschikt aan de Dockumer Ee, op de Streek onder Aalzum, bij Dockum, en zulks in 3 perceelen, bij Billetten gemeld. Te aanvaarden 12 Mei en 15 Junij e. k.

IJperen en andere Stamboomen.

De Notaris W. A. EVERTSZ te Oldeboorn zal, op Dingsdag den 27 October 1857, morgens tien ure, in den Tuin van den Heer R. van der Vegt te Akkrum, op 3 maanden crediet, met voldoende borgstelling, in perceelen verkoopen: 45 gave jonge IJPEREN STAMBOOMEN, 10 POPULIEREN en 1 ESSCHENBOOM; staande in dien Tuin en geschikt te water kunnende vervoerd worden.

VERKOOPING TE KOUDUM.

De Notarissen G. ZANDSTRA te Balk en Mr. H. J. DE CARPENTIER te Koudum zullen, op Donderdag den 29 October 1857, des voormiddags 10 uur, ten huize van de Weduwe van der Veer, Kasteleinsche te Koudum, finaal verkoopen:

De **VASTIGHEDEN**, nagelaten door *Sijtske Ottes Schilstra*, laatst Weduwe van *Sijtze Feikes de Koe*, bestaande in:
1. *Een stuk uitmuntend HOOILAND*, gelegen onder Workum, bekend ten Kadaster sectie C no. 360, ter grootte van 4 bunder 25 roede 50 el; bij Christiaan Draijer in huringe; waarop geboden is *f* 2404.
2. *Een stuk DITO*, naast het vorige perceel aldaar, sectie C no. 361, ter grootte van 3 bunder 12 roede 40 el; bij Sijbe Hendriks Grunstra in gebruik; waarop geboden is *f* 2000.
3. *Een stuk DITO*, gelegen onder Koudum, bekend ten Kadaster sectie A no. 1319*a*, ter grootte van 1 bunder 74 roede 80 el; bij Pieter Franzes Smits in huringe; waarop geboden is de som van *f* 1300.
4. *Een stuk DITO* aldaar, sectie A no. 1342*a*, ter grootte van 44 roede 90 el, bevoorregt en bezwaard met Schars lusten en lasten; mede bij Pieter F. Smits in huringe; waarop geboden is *f* 245.
5. *Een perceel BOUWLAND*, gelegen te Koudum, sectie A no. 832, ter grootte van 6 roede 20 el; bij de mede-eigenaarsche de Weduwe Otte Jans Schilstra in gebruik; waarop geboden is *f* 170.

Alles breeder bij Billetten omschreven. — Te aanvaarden: de Hooilanden op St. Petri 1858 en het Bouwland dadelijk na de finale toewijzing.

VERKOOPING TE BLIJA.

De Griffier J. J. HEEP te Holwerd zal, publiek, op ¼ jaar crediet, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:
25 kalve-, melke- en vare Drentsche KOEIJEN en RIEREN.
Wie gading maken komen op Zaturdag den 24 October 1857, des namiddags ten 3 ure, ten huize van Jan A. Hellinga, Kastelein te Blija.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR VOOR ZEVEN JAREN:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, op Gaastmaburen onder Hardegarijp in 't West van Bergum, groot ongeveer 63⅓ bunder of 175 pondematen, Bouw-, Weid- en Hooilanden; thans bij Sijbren S. Algra in huur tot Petri en Mei 1858. — De Voorwaarden dezer verhuring liggen ten Kantore van den Notaris A. ALMA te Bergum, alwaar de briefjes *vrachtvrij* moeten worden ingeleverd vóór of uiterlijk op den 22 October 1857; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Heer S. HAISMA te Bergum.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR: Eene **ZATHE**, te Boxum, bij S. P. Gosliga in huur; groot 30 b. 68 r. (83⅓ pond.) Greide en een terp Bouwland, van Petri en Mei 1858—1863. — Conditien te vernemen en briefjes op 23 October e. k. in te leveren bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor den tijd van 5 jaren, in te gaan Petri en 12 Mei 1858:

Eene **ZATHE** en **LANDEN** te IJtens, groot 27 b. 71 r. 46 e., eigen aan de Hervormde Gemeente te IJtens; thans in huur bij F. A. Jongema. — De Conditien liggen ter lezing bij D. C. van der Eems, Kastelein te IJtens, terwijl de briefjes vóór of op den 23 October 1857 bij Mr. E. H. TENCKINCK te Wommels, franco, moeten worden ingeleverd.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR, voor 3 jaren, van Sint Petri en Mei 1858 tot 1861: Eene uitmuntende vruchtbare welgelegen **ZATHE** en **LANDEN** of **GREIDPLAATS**, met ruime BOERE-HUIZINGE en SCHUUR, gekwoteerd no. 25, met WATERMOLEN c. a., hoofdzakelijk staande en gelegen aan- en bij den Straatweg bij de Oudeschouw onder Akkrum, in het geheel groot 39 bunder 42 roede 5 el (ruim 107 pondematen), allen beste Weid- en Hooilanden; thans bij Hette J. Dijkstra in gebruik.

De Conditien liggen ter lezing ten huize van den Logementhouder J. Engelsma Mebius, aan de Oudeschouw onder Akkrum.

Nadere Informatien zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen W. A. EVERTSZ te Oldeboorn en J. S. BOKMA te Akkrum, terwijl de briefjes moeten worden ingeleverd, vóór of op den 27 October 1857, ten Kantore van den Notaris BOKMA voornoemd.

TE HUUR, gedurende den tijd van 5 aaneenvolgende jaren, in te gaan St. Petri en Mei 1858, bij geslotene briefjes:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, groot 8 bunder 16 roede 40 el, gelegen te Tjerkgaast, in de nabijheid van Sloten, kunnende ook als zomerstalvoedering gebruikt worden. Informatien zijn te bekomen bij P. S. Klijnsma en U. J. de Jong te Sloten. De briefjes moeten franco ingeleverd zijn vóór den 1 November, bij den eigenaar S. DOEDES BREUNING, Med. Doct. te Sloten.

Uit de hand te koop:

Eene HUIZINGE, GRUTTERIJ en annexen. Nadere Informatien bij den eigenaar P. J. POELSTRA.

Harlingen, 12 October 1857.

EENE GEVAARLIJKE WONDE IN DE DIJ *genezen door de Zalf en de Pillen van Holloway.* Omtrent drie jaren geleden had de heer Acton, te Melbourne woonachtig, het ongeluk eene zware wonde aan het been te krijgen, door dat het paard, hetwelk hij bereed, op hol gerakende, langs eenen muur snelde en het been des ruiters in eene hevige aanraking met denzelven bragt. Achttien maanden lang moest hij ten gevolge daarvan te bed liggen, zoodat ten laatste zijne gezondheid zoodanig verzwakte, dat men aan het behoud van zijn leven begon te wanhopen. Eindelijk begon hij de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken, ten gevolge waarvan de wonde spoedig genas en de ziekte ook overigens geheel herstelde.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

TER LEEUWARDER COURANT DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS S[illegible]